

HISTORIE DIVIDLA – DIVADELNÍHO STUDIA DRAMACENTRA

Dividlo Ostrava vzniklo v roce 1986 jako neambiciózní pokus o dětský divadelní soubor. Za tu dobu prošlo jednotlivými oddíly okolo čtrnácti set dětí, mnozí z nich zakotvili na osm, někteří na deset let, než je osud, škola, či manželství odvedlo mimo soubor, Ostravu. Od prvopočátku pracujeme s dětmi – a následně pak s dospělými, nejen u nás odrostlými jedinci – na principech otevřeného společenství, respektování lidské a tvůrčí svobody jedince, skupiny, výchovy divadlem. Nesvazujeme se žádnými programovými vyhlášeními, snažíme se především o to, aby nám všem, kteří v Dividle jsme, bylo spolu dobře, abychom se na sebe těšili, abychom si mohli věřit, byli k sobě otevření. Ne náhodou jsme si našli hned zpočátku název „DIVIDLO“ – od slova „diviti se“, protože jen člověk, který se dokáže světu a lidem kolem sebe divit, je dostatečně zvědavý, zvídavý, nechá se překvapovat – a rád překvapuje. DIVIDLO není kroužek, ani soubor, ale především „...způsob života...“

NĚKTERÉ KLÍČOVÉ INSCENACE DIVIDLA OSTRAVA

Hned na začátku, po několika měsících vzniklo představení „Holčička a déšť“ na motivy výtvarné pohádky Mileny Lukešové. Opravdové divadlo začalo inscenací „Nevyplazuj jazyk na lva“, ve které jsme zpracovali krátké texty Daniela Heviéra v překladu Jiřího Žáčka). Hráli jsme ji snad 50 x, byli s ní na Hronově, na Národní přehlídce ve Stráži pod Ralskem, na Mezinárodním festivalu v Kretinze – Litva. V dílně souboru, v režii Petry Rychecké vznikla i „Škaredá princezna“ dle textu Lubomíra Feldeka a „Fáma“ na motivy povídky Hany Doskočilové (dodělaná následně v Brně v souboru Brnkadla). Na letním táboře ve Spálově jsme natočili první pokus DIVIDLA o film: „Lucerna“ dle Jiráskovy klasické hry (režie Mirek Obrátil). Následně to byly i další filmové projekty, například seriál „Návrat do háje“ a „Yetti“ z jarních prázdnin ve Vítkově-Podhradí. Dramaturgie se v té době opírala o složení souboru a o naše možnosti. Podmínky pro práci byly jen ty nezákladnější – 2x týdně jedna malá zkušebna a minimum vybavení a financí. Řadu projektů jsme jen začali, abychom od nich vzápětí upustili. Jezdili jsme na přehlídky a festivaly – ne ovšem hrát, ale především vidět a učit se. Hledali jsme svou poetiku, svůj způsob sdělení, divadla.

Hráli jsme si s poetikou Kamila Houby „Cizinci“ (toto představení v režii a ve výtvarném řešení Saši Rycheckého vyvolalo zvláštní vášně poroty na Krajské přehlídce „Dětská scéna“ v Ostravě), pokusili se několikrát o výtvarné a pohybové divadlo, především představení na hudební motivy (například Pavlíčkovy a Kocábovy desky „Černé světlo“). Charmsovy texty v inscenaci „Dobytka smíchu netřeba“ si upravili, režijně, výtvarně a herecky zpracovali starší členové souboru Filip Skála a David Rychecký. Na text Ray Bradburyho vznikla úspěšná inscenace „Trest bez zločinu“ a zaujala nás i práce Woodyho Allena – představení „Smrt klepe na dveře“. Hledali jsme a hledáme cesty k poezii – Mikuláška, Skácela, Jefferse, Fryntu. „Valérie“ na motivy Vítězslava Nezvala byla našim společným pokusem o převedení poezie na jeviště. Srdeční záležitost byla inscenace „Ukradený měsíc“ na motivy Aškenazyho krásné knížky. A k tomuto autorovi se vracíme stále, hledáme klíč k dalším jeho textům.

Bezpočet bylo pohádek („Bráškove“ pana Filgase, texty takových autorů jako Alois Mikulka, Milena Doskočilová, Lubomír Feldek, Daniel Heviér, Jiří Žáček, Emanuel Frynta) – v návaznosti na věk členů souboru. Z mnoha pokusů o texty Aloise Mikulky stojí za zmínku „Podezřelý je malíř“, „Ježibabin budíček“, nebo „Palačinková Pepinka“. Na pomezí vyprávěné pohádky a divadelního tvaru byly „Tak nějak... já nevím...!“ a „Písničky bez muziky“ - pokusy o sdělení nonsensových textů Emanuela Frynty, ale i Edwarda Leara. „Otesánek“ – jevištní převyprávění klasické pohádky, účastí na národní přehlídce „Dětská scéna“ daleko překročil rámec původního drobného cvičení, stejně jako inscenace „Šťastný princ“ na motivy pohádky Hanse Christiana Andersena.

Lidové divadlo bylo a je pro mnohé skupiny prubířským kamenem, o některé z nich se pokoušíme znovu a znovu („Komédyje o Františce...“, „Hacafán, aneb Kecafán“, „Salička“). Comedie dell arte byla v Dividle zpracována několikrát, jak jednotlivé skupiny dorůstají a jak mají chuť si na jevišti zařadit. Do stejného žánru můžeme zařadit i „Čaj o páté“ – montáž nonsensových textů Edwarda Leara a anglických pohádek. „Jeptišky“ – velmi povedený úlet

skupiny „Kašpaři“ (a jejich rozloučení se souborem po šesti letech práce oddílu) na půdorysu Bocacciových povídek. Na motivy biblického textu Stvoření světa jsme se již několikrát pokusili o „Genesis“, například seminaristů z Polska, Německa a ČR dílny ve Waldenburgu, či skupiny z ČR a SR Workshopu v Nitře. Z pokusů o „velkou činohru“ nutno připomenout „Augiášův chlív“ Friedricha Dürrenmatta. „Veselohra na mostě“ Václava Klimenta Klicpery (úprava, scéna a režie Saša Rychecký) předznamenala posun k větším divadelním tvarům posledních let – sem lze zařadit „Sněhovou královnu“ Jevgenije Švarce, „Dva muži v šachu“ Miroslava Horníčka, Aristofanovi „Ptáci“ – v obou představeních jsme se pokusili, napříč jednotlivými oddíly o jasné sdělení našeho nahlížení na současnost. Skupina Lidičkové se prezentovala na národní přehlídce Dětská scéna inscenací „Obrův panoš“ na motivy textů Pavla Šruta.

Workshopy 2001 a 2003 na Plumlově, kde vznikly inscenace „Orfeus a Eurydiké“ a „Manon Lescaut“ (scénář a režie Vlado Sadílek) mají svá pokračování na Slezskoostravském hradu („Zmatek světa“, „Don Quijote de la Mancha“, „Sen...“ a „Kabaret – Vlak je připraven“, či drobná „Geneze“ a loňská inscenace „Když dívka dospívá“. Klíčové byly Prévertovy „Pohádky pro nehodné děti“. Ty jsme se skupinou „A“ četli dva roky, nakonec inscenaci režijně pod názvem „Jak jsem potkal pštrosa“ zpracoval člen oddílu Pavel Gejguš. Se studenty gymnázia v Orlové jsem se vrátil k textům Daniela Heviéra a na půdorysu někdejší inscenace ze samých začátků vzniklo zcela nové představení „Hraní (...si)“, se kterým jsme – kromě 40 repríz – byli i na mezinárodním festivalu studentského divadla v Nitře – SR a na Nadělení v Brně. Nejnověji je to opět pohybová a hudební studie opřená o biblické téma „Geneze“ se skupinou „AG“ DIVIDLA, „Tracyho tygr“ oddílu „A“ a již několikátý pokus o lidovou hru „Komédie o Františce, dceři krále anglického, a též o Honzičkovi, synu kupce londýnského“ se studenty Gymnázia Hlučín, či současná systematická práce na ZUŠ E.Runda na Slezské Ostravě...

PŘEROD DIVIDLA V SOUBOR Zdividla NA ZUŠ EDVARDA RUNDA

Rok 2010 znamenal razantní generační a organizační proměnu souboru. Konec práce na SVC Korunka a postupný přechod části souboru do Staré Arény, vznik nových skupin na ZUŠ E.Runda. Hledáme vzájemné propojení, ale i nové možnosti. Snaží se potkávat i starší členové oddílů souboru tak, jak postupně vznikaly a zase zanikaly - „Heviěři“, „Zvonci“, „Bráškové“, „Lidičkové“, „Áčko“, „Kašpaři“, „Žežerky“, „AG“.

A co všechno děláme? Učíme se základním divadelním dovednostem. Pracujeme najednou na více úkolech. Pokoušíme se o inscenování monodramat Christine Brücknerové – hotová jsou „Já byla Goethova tlustší polovička“ a „Kde jsi ztratila řeč, Marie“. Dokončili jsme derniérou další verzi „Hraní (...si)“ a opět se k textům Emanuela Frynty a Daniela Heviéra vracíme s nejmenšími dětmi. Vzniklo pásmo šansonů „Opilá Piaf“, v současnosti máme na repertoáru i koncertní program písničkářky Petry Gobelové. Hotová jsou další monodramata „Hrdý Budžes“ a „Bylo nás pět“, v nich se pokoušíme o vlastní adaptaci klasického literárního textu. Dokončili jsme a hrajeme Aškenazyho „Ukradený měsíc“. Pohybové divadlo „Via Appia“ sklízí úspěchy na mnohých přehlídkách. Na letních workshopech v Sanatoriích Klimkovic v létě 2011 a 2012 vznikla představení „Famíllia dela Arte“, „Jak vykrást banku“, „Sem-tam jsem tam“, „Marie...“ a „Veselohra na mostě“. Jsme před premiérou hry „Prolomit vlny“, připravujeme další autorské texty „Nádražní“ a „Elektronický život“.

Pošilháváme po Shakespearovi, Molliérově, Bradburym. Připravujeme nadané a zaujaté členy (i nečleny) souboru na přehlídky recitace, ať už té dětské, či na Wolkrův Prostějov (v posledních třech letech se na NP dostalo celkem 7 žáků). Vydáváme články, publikace k problematice DV a dětského divadla, jsme již po mnoho let členy všelikých lektorských sborů, porot přehlídek a soutěží. Členové Divadelního klubu pravidelně navštěvují představení ostravských divadel, aby si – předem vybaveni informacemi o autorech, divadle, inscenaci, souboru, i následně o těchto představeních povídali, a třeba i ostatním do našeho časopisu psali své drobné recenze na viděná představení, postřehy, náměty. 25 let činnosti souboru DIVIDLO jsme sice nedovršili, zato vznikl soubor nový, s názvem Zdividla Ostrava... A pod ZUŠ Edvarda Runda na Slezské Ostravě funguje docela dobře.